

باجگیری له نیوان بیزاری خه لک و پاساوکانی یه کیتی دا!

زمناکۆ عه زیز

zmnaco@yahoo.co.uk

دوای ئه وهی که دهسه لاته که یه کیتی نیشتمانی له سالی نوێ دا باجی سه ر هاوولاتیانی چه ند به رابه ر کرد، هه ر له درێژهی ئه م سیاسه ته دا ئه م ماوانه باجگیری زۆر فراوانتر کرایه وه و زۆر جیگه ی دیکه شی گرته وه، باجدانان له سه ر کرێی کارمه ندان، له سه ر خانوو، له سه ر کاری خه لک، عه ره بانه، دوکانی کاسبکاران، میزی ده ستفرۆشان، قته ی دوکان، ئاو و کاره با، ته له فۆنات، مولیده ئه هلی یه کان، ... هتد. به کورتی هه ر که سیك که داها تییکی هه بوو باج خرایه سه ری! تا کار گه یشته ئه وهی که ئه م باجگیری و سه رانه سه ندنه وه کو ده ورانی عوسمانی لیبیت و کار گه یشته ئه وهی که باجی ئاوهرۆ و خۆلپشتن (شاره وانی) له سه ر خه لک زیاد بکه ن، ته نانه ت یاسی ئه وهش له ناو خه لک په یدا بوو که به نیازن باج بکه نه سه ر سه ته لایت، له به رامبه ر ئه م سیاسه تی تالان و برۆیه ی ده سه لاتداراندا ناره زایه تیه کی توند به لām ناریکخواو، فراوان به لām په رش و بلاو له ناو هه موو خه لکا ده گشتی سه ری هه لدا. چونکه خه لک له ته واوی خزمه تگوزاری یه کان که مافی سه ره تای ی هه ر ئینسانییکی ئه م سه رده مه یه بیبه شن، ناستی ژیان و گوزه رانیان له خرایه ترین حاله تی خۆیدا یه، موچه و کرێی کرێکاران وه لām ده ره وهی ژیا نی هه فته یه کی خیزانه کانیا ن نی یه. بۆیه ناره زایه تیه کان به شیوه ی فراوان له هه موو جیگایه ک شکلی گرت، بازار و دوکان و ناویاص و چاپخانه و... هه موو جیگایه ک گه رمترین مه سه له ی پۆزی بوو به ناره زایه تی ده ربهرین به رامبه ر ئه م به لای باجگیری یه که ده ستی ناوه ته بیبه قاقای خه لک و، هه مووان خوازیاری هه لوه شان وه ی بوون. کو مته ی سلیمانی حزبی ئیمه هاو ده نگ له گه ل خه لک ده نگی ناره زایه تی هه لپری و له به یاننامه یه کدا بانگه وازی خه لکی کرد تا به ریزی فراوان و یه کگرتوو به رامبه ر به و به رپاره راوه ستن و ده سه لاتداران ناچار بکه ن به ده سه ته لگرتن له و سیاسه ته و هه لوه شان وه ی هه موو به رپاره کانی تاییه ت به و مه سه له یه. ئیمه بانگه وازی خه لکمان کرد که پا به ند نه بن به و به رپارانه وه و ملیان پی نه دن، وه بۆ ناچار کردنی ئیداره ی ئه م ناوچه یه ناره زایه تی ده ربهرن و به یه کگرتووی له پیناوی ئه و خوا ستانه دا بیبه مه یدان، یه کیتی ناچار بکه ن که ده ست له و سه رانه سه ندنه له خه لکی هه ژار هه لگری و وه لām به خواسته کانی خه لک بداته وه. به لām دوای ئه وهی که ئه م به یانه ی کو مته ی سلیمانی حزب له لایه ن خه لکه وه به گه رمی پیشوازی لیگرا و قسه و رینوینی یه کانی بووه قسه ی سه ر زاری خه لک و ده نگی دا یه وه، ئیتر به رپرسیانی حیزبی یه کیتی نیشتمانی که وتنه پاساو هی نا نه وه بۆ کاره که یان و نا راسته و خو ش ده ستیا ن کرد به هی رش کردن بۆ سه ر حزبی ئیمه، ئه وان له سه ر زاری سه رۆکی شاره وانی و به رپرسی مه لبه ندی _1_ ی ئه م حزبه وه له سلیمانی جگه له وهی که به چه ندین شیوا ز که وتنه پاساو هی نا نه وه بۆ کاره که یان و هه ولدان بۆ فریودانی خه لک، ووتیا ن "له هه موو دنیا دا باج هه یه، خه لکیش ئه یدات"، هاوکات له سه ر حزبی ئیمه ش ووتیا ن "ئه وانه دژی ئه زمونه دیموکراسی یه که مانن، کوردستا نیا ن بۆ بکه یته به هه شت هه ر رازی نابن" ئه مه وه لامي ده سه لاتداران بوو به و کیشه یه ی که به باج و سه رانه خه لکیان گیرۆده کردوه.

به لām پرسیا ر ئه وه یه که ئیمه کام ئه زمونی دیموکراسی و کام (به هه شت) ه مان قبول نه بووه؟ ئه زمونی ک که ئه زمونی باره ی نا نی خه لکه له گه ل برسیتی و مل که چ کردن به به رپاره سه رو خه لکی یه کان؟ ئه زمونی بیئیراده کردنی خه لک؟ ئه زمونی قبول کردنی نه بوونی و قبول کردنی باجدانان وه ک ئه مری واقع؟ ئه زمونی ته سلیم کردنه وهی ئه و ده سه کوتانه ی که به قیمه تی هه زاران قوربانی دان به ده ست هاتون؟ ئه م ئه زمونا نه له لای کام ئینسا نی شه ریف

قبولن؟ کام کریکار پیی رازییه؟ بهقازانجی کام چین و کام بهشی کۆمه‌لگایه؟ ئەمانه مه‌بهستیان کام به‌هه‌شته؟ مه‌گهر ئیمه خوازیری دنیایه‌کین که ئیمکانی ئەوهی نییه له‌واقع دا ببیت؟ ئایا ناکریت ئینسانه‌کانی ئەم کۆمه‌لگایه موحتاجی نان نه‌بن؟ ئایا ناکریت خه‌لک بیکار نه‌بن و ۸۰٪ی خه‌لک به‌گیرفانی خالی‌یه‌وه جاده نه‌پییون؟ ئایا دواکردنی مافه‌کانمان تاوانه؟ بۆچی سه‌رانی ئەم حزبه ده‌سه‌لاتدارانه هه‌موو داهااتی کوردستانیان بۆخویان زه‌وت کردوه و خویان له‌به‌رزترین ئاستی ژیاندا بن و هه‌ریه‌که‌یان به‌میلیۆن دۆلاری له‌بانکه‌کانی ئەوروپا دا ببیت، که‌چی خه‌لک ئەگهر له‌خرایترین ئاستی ژیاندا ببیت ئەوان باکیان نییه، به‌لام هه‌ر که داواي خواستیکی خویان بکه‌ن ئەوا به‌گیره‌شیۆین و ئازاوه‌چی و دوژمنکاری ئەزمونه‌که‌یان تاوانباری ئەکه‌ن؟

پیمان ده‌لین باج له‌هه‌موو دنیا دا هه‌یه، نمونه‌ی "ئهووپای دیموکراسی" مان نیشان ئەده‌ن، ده‌شلین باج بۆ ئەوه‌یه که خزمه‌تگوزاری زیاتر پیشکەش بکریت، وه قه‌رزار باریشمان ده‌که‌ن به‌وه‌ی که خزمه‌تگوزاری‌یه‌کان زۆر زیاتر له‌و بره‌پاره‌یه‌ی که له‌خه‌لک ئەسه‌نریت !!!

سه‌یره ! ئەم ئیداره‌یه هاتوو له‌ باجدا ده‌یه‌وی وه‌ک ئەوروپا مامه‌له‌مان بکه‌ن، ده‌یانه‌وی هه‌موو یاساو بریاره‌کانی (باج) ی ئەوروپا لێره به‌سه‌ر خه‌لکدا ته‌تبیق بکه‌ن، ده‌ی باشه ئەگهر قه‌راره به‌راوردی ئێره به‌ ئەوروپا بکه‌ن بۆچی ته‌نها له‌ باجه‌که‌یدا چاوی لێده‌که‌ن و ئەم مه‌سه‌له‌یه ئەخه‌نه ئەوله‌ویه‌تی کارتانه‌وه؟ بۆچی له‌قانونه‌کانماندا چاو له‌ ئەوروپا ناکه‌ن؟ بۆچی وه‌ک ئەوروپا له‌چاره‌سه‌ری کیشه‌کاندا له‌جیاتی قانونی دیموکراسی په‌نا بۆ عه‌شسه‌رتبازی و کۆنه‌په‌رستی ئیسلامی ده‌به‌ن؟ له‌ جیاتی ده‌ستبردن بۆ بۆچه‌ک دایلوک هه‌لنا‌بژین؟ بۆچی بۆ بیمه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان و مافه‌فهردی و مه‌ده‌نی‌یه‌کان و خزمه‌تگوزاری‌یه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان و ... هتد وه‌ک ئەوروپا ناکه‌ن؟ مه‌گهر داهااتی تاکیکی ئەم کۆمه‌لگایه وه‌ک تاکی ئەوروپایه؟... هتد. ئەگهر ئەمانه واقع بن ئیتر بۆچی سه‌رۆکی شه‌ره‌وانی و مسئولی مه‌لبندی یه‌کی سلیمانی هینده به‌قسه‌کانی ئیمه سه‌غله‌تن؟ بۆچی نایه‌ن له‌جیاتی ئەو هه‌موو هیرش کردنه بۆسه‌ر هه‌ژاران فکریک له‌باشکردنی گوزهران و حالیان بکه‌نه‌وه؟ ئەگهر خه‌یالیان کردوه که ئەو وه‌لامانه‌ی ئەوان ناره‌زایه‌تی خه‌لکی هیمن کردۆته‌وه ئەوا به‌سه‌هوودا چوون، چونکه خه‌لک زۆر له‌وه هوشیارترن و هه‌ر ئیستا ئەم مه‌سه‌له‌یه مه‌سه‌له‌ و گرفته‌کانی دیکه‌شی له‌ ده‌رووندا زیندو کردونه‌ته‌وه. ناره‌زایه‌تییه‌ک له‌ دلای خه‌لکدا دروست بووه که زه‌وره‌تی یه‌کلاکردنه‌وه‌ی حیساباتی خویان له‌گه‌ل ده‌سه‌لاتداران بووته‌ کاری هه‌ر ئیستا. ریگاچاره ئەوه‌یه خه‌لک ریزی خویان یه‌کگرتوو بکه‌ن و یه‌ک ده‌نگ رووبه‌رووی ئەم تالان و برۆیه رابووه‌ستن.